

JUSTITSMINISTERIET

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. december 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel Holt Christensen
Sagsnr.: 2020-0030-5259
Dok.: 1752368

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 344 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. december 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 344 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oversende resultaterne af ”Oplæg fra arbejdsgruppen om optimering af berømmelse af straffesager”, Domstolsstyrelsen den 7. august 2015, samt oplyse hvilke præcise lovændringer oplægget afstedkom?”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at arbejdsgruppen om optimering af berømmelse af straffesager bl.a. bestod af Domstolsstyrelsen, repræsentanter for domstolene, Advokatsamfundet m.fl.

Arbejdsgruppens oplæg af 7. august 2015 indeholder en række konkrete forslag til tværgående indsatser for at optimere berømmelse af straffesager, herunder begrænse omfanget af omberømmelser og udsættelser, og til organisering af forkyndelse i straffesager. Oplægget, der i øvrigt er offentliggjort på Justitsministeriets hjemmeside, vedlægges til Retsudvalgets orientering

Konkret vedrører forslagene bl.a. tiltaltes og vidners udeblivelse uden lovlig grund eller på grund af sygdom, forkyndelse, brug af digital post og SMS-påmindelser, forsvarerskifte, indhentelse af personundersøgelser og erklæringer mv., lokale berømmelsesaftaler, brugen af forhåndsberømmelse mv.

Justitsministeriet forstår spørgsmålet fra Folketingets Retsudvalg således, at udvalget efterspørger en angivelse af, hvilke initiativer arbejdsgruppens oplæg resulterede i, herunder en angivelse af specifikke lovændringer og øvrige initiativer, som ikke krævede justeringer i lovgivningen.

I den forbindelse kan det oplyses, at en del af arbejdsgruppens anbefalinger forudsatte ændringer i daværende lovgivning, hvilket afstedkom lovændringer i 2017, 2018 og 2019.

Lov nr. 203 af 28. februar 2017 om ændring af retsplejeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester indebar bl.a., at opgaven med at foretage forkyndelse af meddelelser i straffesager som udgangspunkt blev organiseret hos retterne, og at retsplejelovens regler om forenklet digital forkyndelse blev justeret. Desuden blev der indført hjemmel til at anvende digital kommunikation i strafferetsplejen i det omfang, det er praktisk muligt, ligesom der blev indført regler om, at der *skal* afsiges udeblivelsesdom, hvis anklagemyndigheden fremsætter begæring herom, og betingelserne herfor er opfyldt. Endvidere blev grænserne

for, hvornår retten har mulighed for at afsige udeblivelsesdom hævet, og den automatiske adgang til genoptagelse af visse udeblivelsesdomme blev fjernet, idet der i stedet blev indført adgang til anke.

Herudover medførte lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven adskillige tiltag vedrørende berømmelse af straffesager, herunder bl.a. en række begrænsninger i sigtedes mulighed for forsvarervalg, således at hensynet til sagsbehandlingstiden tillægges betydeligt større vægt end tidligere. Ændringen indebar bl.a., at sigtedes anmodning om forsvarerskifte kun imødekommes, hvis sagen ikke derved forsinkes, ligesom retten kan nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer, og kan tilbagekalde en beskikkelse, hvis advokatens medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Endvidere blev der med lov nr. 485 af 30. april 2019 om ændring af retsplejeloven bl.a. indført mulighed for at afsige udeblivelsesdom i straffesager mod udlændinge, hvor der er nedlagt påstand om udvisning.

Det kan herudover oplyses, at en række af forslagene fra arbejdsgruppen, som ikke krævede lovændringer, er udmøntet gennem efterfølgende arbejde i forskellige fora i Justitsministeriets koncern.

For så vidt angår arbejdsgruppens forslag vedrørende tiltalte og vidners lovlige forfald, som fremgår af oplæggets pkt. 3.2, udarbejdede Domstolsstyrelsen i samarbejde med Lægeforeningen og Retslægerådet i 2017 en revideret lægeattest til dokumentation af sygdom som lovligt forfald ved møde i retten og en ny tilhørende vejledning. Formålet med den reviderede lægeattest og vejledningen var bl.a. at sikre grundlaget for den fornødne dokumentation for sygdom som lovligt forfald, herunder ved at sikre et bedre kendskab hos lægerne til vigtigheden af, at lægeattester udfyldes og anvendes rigtigt. Den reviderede lægeattest er siden taget i brug, og det er fortsat retten, der i den konkrete sag vurderer, om en person har lovligt forfald.

Endelig bemærkes vedrørende arbejdsgruppens forslag om berammelsesaftaler, som fremgår af oplæggets pkt. 3.8, at en særskilt arbejdsgruppe med deltagelse af Rigsadvokaten og Domstolsstyrelsen bl.a. har udarbejdet en skabelon for en samarbejdsaftale om berømmelse af straffesager. Med afsæt i skabelonen for samarbejdsaftalen er der udarbejdet berammelsesaftaler mellem anklagemyndigheden og de enkelte byretter.